

ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार”शिक्षण महर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे.
श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर ,संचलित

अध्यापक ज्युनिअर कॉलेज ऑफ एज्युकेशन
दत्तमाळ,तासगाव

शिक्षक व्यक्तिमत्व शिबीर-2024/25

शिबीर प्रमुख

प्रा श्रीम थोरबोले आर टी

सहप्रमुख

प्रा. श्री. यमगर पी.एन

प्रा. श्रीम. किणेकर ए.जी

सहकार्य

लेखनिक सौ. घसघसे डी.एस

सेवक श्री.लॉंढे बी.एस

प्रेरणा

मा. प्राचार्य श्री.शेते एस.ए

"ज्ञान,विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार" शिक्षण महर्षी बापूजी साळुंखे.

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूर संचलित ,

अध्यापक ज्युनिअर कॉलेज ऑफ एज्युकेशन,

तासगाव

डी. एल.एड प्रथम व द्वितीय वर्ष 2024/2025

शिक्षक व्यक्तिमत्व शिबीर विकास भाग - 1 व भाग - 2

शिक्षक व्यक्तिमत्व विकास शिबीर भाग - 1

उद्दिष्टे

1. शाळा अध्यापक विद्यालय आणि समाज यामधील अंतर कमी करणे.
2. शालेय वातावरणाची प्रत्यक्ष अनुभूती घेण्याची संधी उपलब्ध करून देणे.
3. शालेय वातावरणात आवश्यक असलेली कौशल्ये विकासनासाठी मदत करणे.
4. शिकलेल्या तात्विक भागाचे शालेय जीवनात उपयोजन करण्याची संधी निर्माण करून देणे.विकास
5. शालेय वातावरणाशी समरस होण्यास मदत करणे.
6. कृती संशोधनाद्वारे वर्गाध्यापनात येणाऱ्या अडीअडचणी सोडवण्याबाबतची दृष्टी निर्माण होण्यास मदत करणे.
7. शारीरिक सुदृढता अंगी करण्यास मदत करणे.
- 8.अध्ययन अध्यापनातील नवीन विचार प्रवाह व शासकीय योजना स्वीकारण्यास मदत करणे.

शिक्षक व्यक्तिमत्व विकास शिबीर भाग-2

उद्दिष्टे

1. कालानुरूप सुसंगत शिक्षक तयार करणे.
2. शिक्षकी व्यवसायासाठी आवश्यक असलेल्या क्षमता प्राप्त करण्यास मदत करणे.
3. शिक्षकी व्यवसायासाठी आवश्यक असलेली कौशल्य विकसित करण्यास मदत करणे.
4. विषय ज्ञानावर प्रभुत्व मिळवण्यासाठी प्रवृत्त करणे.
5. व्यावसायिक निष्ठा व शिक्षकी व्यवसायाकडे पाहण्याचा सकारात्मक दृष्टिकोन निर्माण करणे.
6. नेतृत्व गुण विकसित होण्यासाठी संधी देणे.
7. सामाजिक बांधिलकी समजून घेऊन सामाजिक परिवर्तनासंबंधीचे उत्तरदायित्व स्वीकारण्यास सक्षम बनवणे.

शिक्षक व्यक्तिमत्व विकास शिबीर भाग - 1व भाग 2

सत्र पहिले

दि.18/09/2024 ते 20/09/2024

शिक्षक हा गतिमान,आरोग्यसंपन्न, बालस्नेही,आधुनिक आशयज्ञानावर प्रभुत्व असलेला व व्यवस्थापकीय कौशल्यामध्ये सकारात्मक दृष्टिकोन असलेला आणि व्यसंगी असावा या दृष्टीने शिक्षक व्यक्तिमत्व मिळविण्यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करणे आवश्यक आहे म्हणून अभ्यासक्रमात या घटकाचा समावेश केलेला आहे. हा घटक केवळ पुस्तकातून शिकवण्याचा नसून विविध उपक्रम, वातावरण निर्मिती, प्रेरणा, मार्गदर्शक, प्रसंग निर्मिती व नाविन्यपूर्ण अनुभूती देऊन संक्रमित होणार आहे .

शिबिर अंतर्गत वेगवेगळे उपक्रम राबविण्यात आले,

संवाद कौशल्य-डी एल एड प्रथम वर्ष

छात्राध्यापकांमध्ये संप्रेषण कौशल्य विकसित होण्यासाठी संवाद कौशल्याचे सादरीकरण घेण्यात आले. त्याची क्षणचित्रे पुढीलप्रमाणे,

शिक्षक व्यक्तिमत्त्व शिबिर

भाग 1- सत्र 1

संवाद कौशल्य

कलाविष्कार-

छात्राध्यापकांमध्ये असणाऱ्या सुस कलागुणांना वाव देण्यासाठी कलाविष्काराचे सादरीकरण घेण्यात आले. त्याची काही क्षणचित्रे पुढीलप्रमाणे,

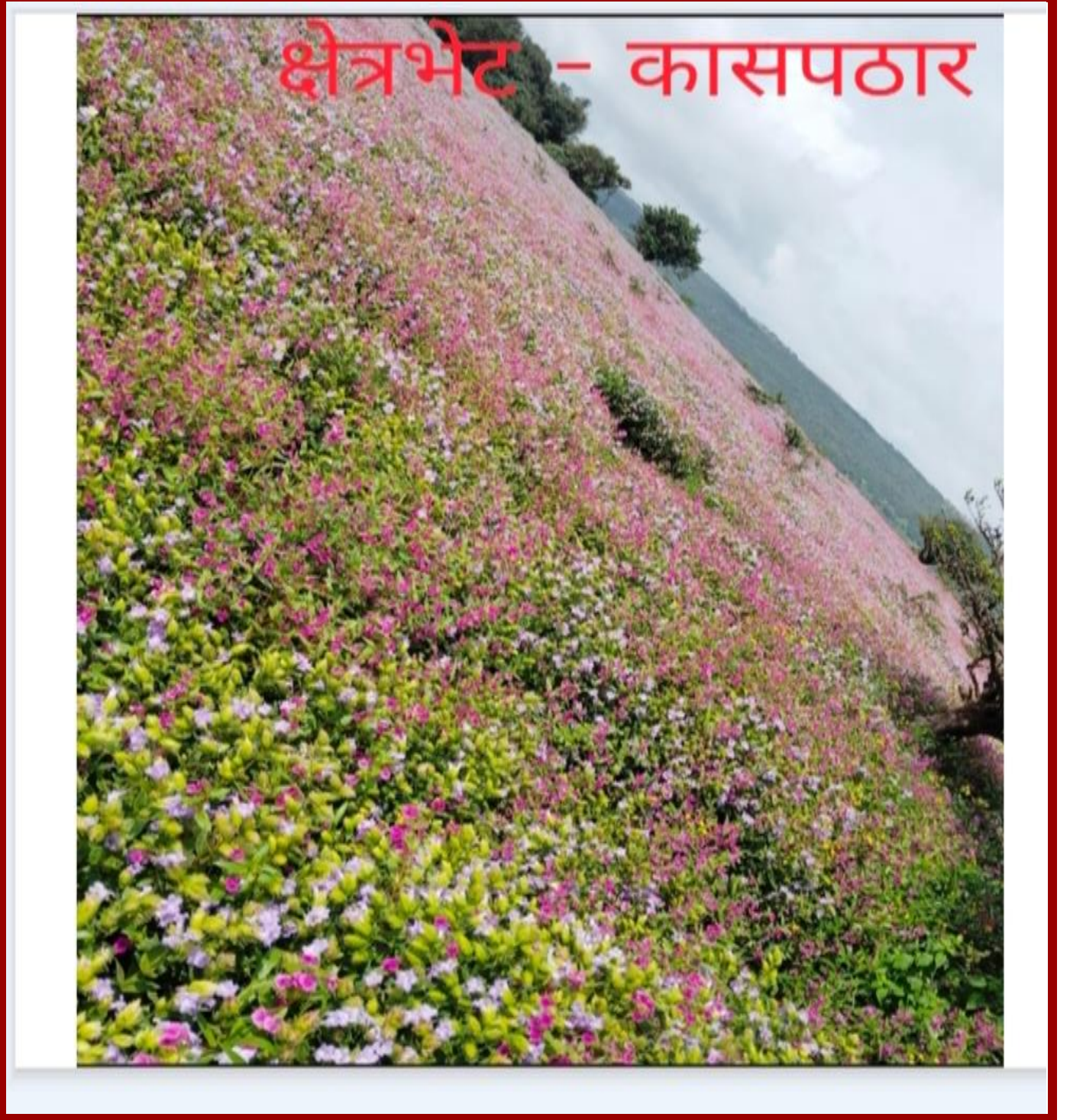
सकारात्मक वृत्ती -व्याख्यान

शिविरांतर्गत प्राध्यापक म्हणून सेवानिवृत्त झालेले मा.प्रा.श्री मानकर आर.बी यांच्या प्रेरणादायी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले.' राज्यभाषा म्हणून हिंदी भाषेचे स्थान आणि महत्त्व त्यांनी आपल्या व्याख्यानातून स्पष्ट केले.आपण आपल्या जीवनामध्ये हिंदी भाषेचा अभिमान बाळगणे गरजेचे आहे तरच या भाषेला राष्ट्रभाषेचा दर्जा मिळू शकतो.भारताचा नागरिक म्हणून ही आपली जबाबदारी आहे,असे प्रतिपादन त्यांनी केले. कोणत्याही चांगल्या कृतीकडे सकारात्मक वृत्तीने पाहणे गरजेचे आहे असेही मत त्यांनी व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा.प्राचार्य शेते एस.ए हे होते. सूत्रसंचालनसमृद्धीकारवेकरहिनेकेले.

क्षेत्रभेट-

शिक्षक व्यक्तिमत्व शिबिर अंतर्गत छात्राध्यापकांची क्षेत्रभेट दिनांक 4 ऑक्टोबर 2024 रोजी कास पठार या ठिकाणी काढण्यात आली. तेथील विविध प्रकारच्या फुलांचा बहर ,निसर्गरम्य सौंदर्य तसेच त्या प्रदेशाची भौगोलिक वैशिष्ट्ये छात्राध्यापकांनी अभ्यासली.

शिक्षक व्यक्तिमत्व विकास शिबीर भाग - 1 व भाग - 2

सत्र दुसरे

दि.16/12/2024 ते 18/12/2024

शिक्षक व्यक्तिमत्व शिबिर भाग 1 व भाग 2 चे सत्र क्र. 2 दि. 16/12/2024 ते 18/12/2024 या कालावधीमध्ये पार पडले. शिबिरामध्ये डी एल एड प्रथम व द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी विविध उपक्रमामध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. शिबिरात आशयज्ञान चाचणी,हस्ताक्षर,संवाद कौशल्य, पुस्तक परीक्षण, कलाविष्कार,व्यवस्थापकीय कौशल्य,सकारात्मक वृत्ती, सर्जनशीलता, क्षेत्रभेट इत्यादी विविध घटकांतर्गत उपक्रम पार पडले.

संवाद कौशल्य-डी एल एड प्रथम वर्ष:

आपले विचार मते भावना इतरांना पटवून देण्यासाठी संवाद कौशल्य खूप महत्वाचे आहे. शिक्षकाकडे तर संवाद कौशल्य असलेच पाहिजे. म्हणून छात्राध्यापकांमध्ये संवाद कौशल्य विकसित करण्यासाठी शिक्षक व्यक्तिमत्व शिबिरामध्ये संवाद सादरीकरणाचा समावेश केलेला आहे.छात्राध्यापकांमध्ये संप्रेषण कौशल्य विकसित होण्यासाठी संवाद कौशल्याचे सादरीकरण घेण्यात आले. संवाद कौशल्याच्या सादरीकरणास विद्यालयाचे प्राचार्य श्री.शेटे एस.ए.,प्रा.यमगर पी.एन.,श्रीम थोरबोले आर.टी.,प्रा.श्रीम.किणेकर ए.जी. उपस्थित होते.

त्याची क्षणचित्रे पुढीलप्रमाणे,

संवाद कौशल्य - सत्र २

सकारात्मक वृत्ती-व्याख्यान

शिविरांतर्गत सी.टी.ई.टी पात्र व सध्या स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणारी कॉलेजची माजी छात्राध्यापिका कु. निकिता विठ्ठल वाघमारे हिचे स्पर्धा परीक्षा -सकारात्मक दृष्टिकोन या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. यावेळी कॉलेजचे प्राचार्य मा.श्री.शेटे सर, प्रा.श्री.यमगर सर, प्रा.श्रीम. किणेकर ए.जी, प्रा.श्रीम.थोरबोले आर.टी आदि उपस्थित होते.

निकिता वाघमारे हिने टी.ई.टी.,टेस्ट परीक्षांच्या अभ्यासाचे नियोजन कसे करावे, परीक्षांना सामोरे कसे जावे, स्पर्धा परीक्षांकडे सकारात्मक दृष्टिकोनातून पाहणे का गरजेचे आहे इत्यादी बाबींवर सविस्तर मार्गदर्शन केले.

कलाविष्कारः

छात्राध्यापकांच्या विविध कलागुणांना वाव देण्यासाठी शिबिरांतर्गत कलाविष्कार उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये गायन नृत्य, नाटक, कविता वाचन, चित्र इत्यादीचा समावेश करण्यात आला.

त्याची काही क्षणचित्रे,

क्षेत्रभेट-

शिविरांतर्गत शिवार कृषी प्रदर्शन, तासगाव येथे भेट देण्यात आली. कृषी प्रदर्शनामध्ये पिकांच्या भरघोस उत्पादन देणार्या वेगवेगळ्या जाती, शेती अवजारे, शेती औषधे, विविध प्रकारचे पारंपारिक खाद्यपदार्थ इत्यादींचे प्रदर्शन पहायला मिळाले. छात्राध्यापकांनी प्रदर्शनाचा मनमुराद आनंद लुटला.

शिक्षक व्यक्तिमत्त्व विकास शिबीर भाग - 1 व भाग - 2

सत्र 3

दि.24/12/2023 ते 26/12/2023

शिक्षक व्यक्तिमत्त्व शिबीर भाग 1 व भाग 2 चे सत्र क्र. 3 दि. 24/12/2023 ते 26/12/2023 या कालावधीमध्ये पार पडले. शिबिरामध्ये डी एल एड प्रथम व द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी विविध उपक्रमामध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविला. शिबिरात आशयज्ञान चाचणी,हस्ताक्षर,संवाद कौशल्य, पुस्तक परीक्षण, कलाविष्कार,व्यवस्थापकीय कौशल्य,सकारात्मक वृत्ती, सर्जनशीलता, क्षेत्रभेट इत्यादी विविध घटकांतर्गत उपक्रम पार पडले.

त्याची काही क्षणचित्रे पुढीलप्रमाणे,
डी.एल.एड प्रथम वर्ष- संवाद कौशल्य:

कलाविष्कार

सकारात्मक वृत्ती-व्याख्यान

शिबिरांतर्गत प्रा.डॉ. तेली सर यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विद्यालयाचे प्राचार्य मा.शेटे एस.ए हे होते. तसेच या व्याख्यानासाठी प्रा. श्री. यमगर पी.एन,प्रा.श्रीम किणेकर ए.जी, प्रा.श्रीम.थोरबोले आर.टी. उपस्थित होते. प्राध्यापक तेली सर यांनी मधुमक्षिका पालन-एक व्यवसाय या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

शिक्षणानंतर केवळ नोकरीवरच अवलंबून न राहता आपले ज्ञान आणि मिळवलेले कौशल्य याच्या आधारे आपण स्वयंव्यवसाय ही सुरु करू शकतो. या व्यवसायातून स्वतःबरोबरच समाजातील इतर गरजू व्यक्तींना आपण रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देऊ शकतो याबाबत सरांनी मार्गदर्शन केले. शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर नोकरी नाही म्हणून रोजगार राहण्यापेक्षा स्वतःच्या प्रयत्नातून आपण व्यवसायाची निर्मिती करू शकतो असे विचार प्रा.तेली सर यांनी मांडले.

या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रथम वर्षातील छात्राध्यापिका कु.सिद्धी ढवणे हिने केले. तर आभार प्रदर्शन द्वितीय वर्षातील कु.श्रद्धा पळसे हिने केले.

सर्जनशीलता-

छात्राध्यापकांमध्ये सर्जनशील वृत्ती निर्माण होण्यासाठी शिक्षक व्यक्तिमत्त्व शिबिरांमध्ये सर्जनशीलता हा उपक्रम घेण्यात येतो. शिबिराच्या तिसऱ्या सत्रांमध्ये या उपक्रमांतर्गत महाराष्ट्रीयन सण व उत्सव यांची चित्रे व माहिती याची भित्तिपत्रिका छात्राध्यापकांनी तयार केली.

काही क्षणचित्रे-

क्षेत्रभेट-

छात्राध्यापकांना प्रत्यक्ष अनुभव घेण्याची संधी मिळावी यासाठी क्षेत्रभेटीचे आयोजन केले जाते. शिबिरांतर्गत पी.डी.व्ही. पी महाविद्यालय,तासगाव या ठिकाणी इतिहास विभागामार्फत आयोजित ऐतिहासिक गड व किल्ले यांच्या छायाचित्रांच्या प्रदर्शनाला भेट देण्यात आली. तसेच छत्रपती शाहू महाराज यांच्या काळातील त्यांच्या पत्रव्यवहाराचे दस्तऐवज प्रत्यक्ष पहायला मिळाले. यावेळी इतिहास संशोधक मा.मानसिंग कुमठेकर यांनी ऐतिहासिक दस्तऐवजांविषयी खूप मोलाचे मार्गदर्शन केले.